

Titulli i lëndës: NDËRVEPRIMET E BARNAVE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	NDËRVEPRIMET E BARNAVE
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	Lëndë zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti IV, Semestri VII
Numri i orëve në javë:	1+1
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asoc.Dr. Rozafa Koliqi, Specialiste në Farmaci Klinike
Të dhënat kontaktuese:	rozafa.koliqi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda “Ndërveprimet e barnave” njofton studentët me barnat që përfshihen në ndërveprime, me seriozitetin e tyre, me masat që duhet ndërmarrë për t’u parandaluar ato, si dhe për t’u identifikuar në mënyrë të shpejtë nëse tani më kanë ndodhur dhe për të ndërmarrë veprimet adekuate..
Qëllimet e lëndës:	Zgjerimi i njohurive të studentëve për principet e ndërveprimit të barnave; Njohja me grupet e barnave të cilët shkaktojnë interaksione serioze; Njohja me principet e analizës kritike për dimensionet e interksioneve të mundshme gjatë polipragmatisë dhe politerapisë; Aplikimi i masave me qëllim të prevenimit të interaksioneve gjatë farmakoterapisë; Njohja me mundësitë e zbatimit të teknologjisë kompjuterike në drejtim të identifikimit të shpejtë të rasteve të mundshme për interaksione të barnave.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Të njoh principet bazë të ndërveprimit të barnave; • Të njoh grupet e barnave të cilët shkaktojnë interaksione serioze; • Të njoh principet e analizës kritike për dimensionet e interksioneve të mundshme gjatë polipragmatisë dhe politerapisë; • Të aplikoj masat adekuate me qëllim të prevenimit të interaksioneve gjatë farmakoterapisë; • Të zbatoj mundësitë e teknologjisë kompjuterike në drejtim të identifikimit të shpejtë të rasteve të mundshme për interaksione të barnave.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	15	15
Teori/Punë në laborator/Ushtime	1	15	15
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	11	11
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	2	2
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2		2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të jetë i rrregulltë, dhe do të organizohen ligjërata grupe, punë seminareske në grupe të vogla, zbatim i metodës PBL (problem-based learning), dhe në kuadër ushtrimeve ose punës praktike do të organizohen vizita nëpër reparte për identifikim të interaksioneve të mundshme.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë 15%; vlerësimi i dytë 15%; prezantimet 20%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 40%.		
Literatura primare:	1. Adverse drug interactions: A handbook for prescribers, 2016; 2. Stockley's Drug Interactions, 12 ed., 2019		
Literatura shtesë:	1. Clinical Pharmacy and Therapeutics, R. Walker, C. Whittlesea, 5th Ed, 2012 2. Di Piro et al. Pharmacotherapy. A Pathophysiologic Approach, 12th ed., 2023		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjeratës / Semestri i parë		
<i>Java 1:</i>	Problemi i polipragmatisë së politerapisë dhe interaksioneve të barnave		
<i>Java 2:</i>	Principet e ndërveprimit të barnave		
<i>Java 3:</i>	Definicioni dhe llojet e interaksioneve të barnave		
<i>Java 4:</i>	Inkompatibilia fizike kimike dhe llojet e tjera të inkompatibilisë		
<i>Java 5:</i>	Interaksionet farmakokinetike		

Java 6:	Interaksionet farmakodinamike
Java 7:	Vlerësimi i parë intermediar
Java 8:	Interaksionet e barnave me ushqim
Java 9:	Mundësitë e detektimit të hershëm të interaksioneve të barnave
Java 10:	Hulumtimet e interaksioneve të barnave
Java 11:	Roli i farmacistit për zvogëlimin e shpeshtësisë së interaksioneve serioze të barnave
Java 12:	Grupet e barnave të cilat manifestojnë interaksione serioze (1)
Java 13:	Grupet e barnave të cilat manifestojnë interaksione serioze(2)
Java 14:	Vlerësimi i dytë intermediar
Java 15:	Pilot studimet epidemiologjike rreth shpeshtësisë së ndërveprimeve të barnave
Java 15:	Metodologjia e evaluimit farmakoekonomik të një regjimi terapeutik
Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ushtrimi që do të zhvillohet
Java 1:	Sesione diskutimi dhe zgjidhje problemesh praktike për të parandaluar ndërveprimet e rrezikshme të barnave, në rastet e polipragmatisë së domosdoshme.
Java 2:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna të sistemit kardiovaskular.
Java 3:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna të sistemit gastrointestinal.
Java 4:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna antipsikotike.
Java 5:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna antimikrobike.
Java 6:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në

	raste klinike me barna antikoagulante dhe antidiabetike.
Java 7:	Punime seminarike.
Java 8:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna antikanceroze dhe imunomodulatore.
Java 9:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna urologjike dhe barna të përdorura në gjinekologji.
Java 10:	Diskutim dhe ushtrime praktike rreth administrimit të kombinimeve të caktuara të medikamenteve.
Java 11:	Ushtrime praktike me qëllim të zhvillimit të shkathtësive të farmacistit për të detektuar kombinimet bezdisëse gjatë shfrytëzimit ambulator të barnave.
Java 12:	Ushtrime praktike për të demonstruar ndërveprimet in vitro të barnave dhe mënyrën e vërejtjes së tyre.
Java 13:	Diskutim dhe ushtrime praktike për shfrytëzimin e programeve kompjuterike të skringut të ndërveprimeve të barnave dhe të evaluimit të literaturës.
Java 14:	Diskutimi i pilot studimeve epidemiologjike rreth shpeshhtësisë së ndërveprimeve të barnave.
Java 15:	Punime seminarike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Këshilli i njësisë akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgjohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësisë akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t'i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësisë akademike.
- Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve.
- Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësisë akademike dhe njësisë organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre.
- Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësisë akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit.
- Komisioni i studimeve është i obliguar t'ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësisë akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës.
- Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati.